

Pasvalio šiluma

Ižengęs pro Pasvalio P. Vileišio gimnazijos duris, iškart pajunti šilumą. Ne todėl, kad čia patalpas šildytų geriau nei kitur. Šilumą šioje gimnazijoje spinduliuoja menas. Vargu ar yra mūsų šalyje kita mokykla, kurios erdvė būtų šildoma šitokiu būdu. Meno šiluma apgaubia vos įėjus. Srūdama pro vitražus pilka vėlyvo rudens šviesa tyliai kalbina, pasakoja, ramina ir primena... Paveikslai taip pat primena. Tik įėjęs ir žvilgtterėjęs į kabantį ant sienos paveikslą, prisimeni, kad Pasvalyje didysis Livonijos ordino magistras atsiprašė Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Žygimanto Augusto... Tačiau tai labai tolimi laikai. Kur kas svarbesni naujesnių laikų prisiminimai, kuriuos, kad neišsibarstytų, mokyklos vadovų pasirūpinta surinkti į knygą.

O dar svarbiau už prisiminimus — dabartis. Dabartis laksto mokyklos koridoriais, kurių medinės senoviškos grindys sugėrė tokią daugybę žingsnių, kad, rodos, ir tylėdamos tyli iškalbingai. Dabartis yra ir moksleivių komandinės matematikų varžybos, kasmet rengiamos Petro Vileišio gimnazijoje profesoriaus Broniaus Grigelionio taurei laimėti.

Į 2002 m. varžybas moksleivių komandos čia suvažiavo lapkričio 29 dieną. Kas kad diena buvo rudeniškai niūri! Šventės nuotaika sklandė mokyklos koridoriais, mokyklos švenčių salėje... Ji buvo pilnutėlė. Po trumpų profesoriaus B. Grigelionio, mokyklos direktoriaus V. Rimšos ir kitų įžanginių žodžių, mokytoja Rita Minkevičienė, viena iš šio renginio šeiminkinių ir organizatorių, kvietė mokyklų komandas, teikė joms uždavinių sąlygas ir linkėjo sėkmės. Tarsi į kokį mūšį ėjo komandos! Kad tik tokiuose — protų mūšiuose tereiktų tiems jauniems žmonėms ginti savo ir savojo krašto vardą ir garbę!

Kol moksleiviai galynėjosi su uždaviniais, mokytojai dalyvavo konferencijoje matematikos dėstymo klausimais. Patys kalbėjo ir klausėsi pranešėjų, atvykusių iš Vilniaus universitetų.

Kai rideni rūpesčių ratą, kartais nė nepagalvoji, kaip toli nutolta nuo pradžios taško. Stabteli ir apima nuostaba — neįsivaizduojama, kaip toli nutolta nuo pradžios taško. Stabteli ir apima nuostaba — neįsivaizduojama, kaip toli nutolta nuo pradžios taško. Stabteli ir apima nuostaba — neįsivaizduojama, kaip toli nutolta nuo pradžios taško.

„Kad tokia konferencija mūsų mokykloje vyksta — stebuklas!“ — akimirksniu pamiršusi darbus ir rūpesčius nusistebėjo Rita Minkevičienė. Kai tokios konferencijos buvo pradėtos rengti, kaip sunku buvo įkalbėti mokytojus, kad dalyvautų, kad pasidalytų savo patirtimi. Prisiminė dvejones, abejones ir docento Antano Apynio paraginimą, ką ten paraginimą — tikrą matematinio ugdymo Pasvalyje plėtros planą.

Verta, manyčiau, prisiminti ir nuolat galvoje turėti Pranciškaus Asyžiečio išminties trupinį: „Padaryk, kas būtina, tada — kas galima, ir vieną dieną pasirodys, kad padarei, kas neįmanoma“.

Ar P. Vileišio gimnazistai ir mokytojai tikėjosi, kad šiemet galės pasilikti prof. Broniaus Grigelionio taurę? „Jeigu ne šiemet, tai ... nežinia kada“, — nusprendė gimnazijos direktorius. Mat šių metų jaunųjų pasvaliečių matematikų komanda yra itin stipri, pakanka vien prisiminti, kad prof. Jono Kubiliaus taurės komandinėse varžybose pasvaliečiai pateko į geriausiųjų Lietuvos jaunųjų matematikų komandų penketuką, praleidę į priekį tik kauniečius, vilniečius, kretingiškius ir panevėžiečius (pastarųjų persvara buvo nedidelė). Ar pavyks šįkart pranokti stiprią Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazijos moksleivių komandą? Tai buvo pagrindinė šių matematinių varžybų intriga.

Nepavyko. Panevėžiečiai vėl išsivežė prof. Broniaus Grigelionio taurę, o pasvaliečiai liko antri. Nepastebėjau, kad jie būtų labai liūdėję.

Gerai būti išmintingiems ir suprasti, kad atiduodamas gauni. Kad vien siekdamas jau laimi.

Taurė nelaimėta, bet jaunesniųjų moksleivių varžybose P. Vileišio gimnazijos komanda buvo stipriausia. Taigi pasvaliečiai bandys ir kitąmet. Ir vėl atvažiuos Vilniaus pasvaliečiai matematikai: doc. A. Apynis, prof. V. Bagdonavičius, prof. B. Grigelionis ir jų pakviestieji kolegos. Ir tikriausiai, kaip ir šiemet, renginiams pasibaigus neskubės išvažiuoti. Nes pasvaliečiai turi apie ką pasikalbėti. Jie prisimena praeitį ir kuria ateities planus. O tuose planuose būtinai — sugrįžimai.

Nes, matyt, šaukia visus čia užaugusius tos Pasvalio lygumos, *patria propria, patria dulcis*...

Vilius Stakėnas